

מכותל המזרחי, שהיה נמוך, לפי שהכהן השורף את הפרה האדומה, ומזה מדמה "נוכח פני אהל מועד", עומד בראש הר המשחה — ומתכוון ורואה בפתחו של היכל בשעת הזית הרם! ואם יהיה הכותל המזרחי גבוה הוא לא יוכל לכוון ולראות את פתח ההיכל בשעת הזית הרם, והכתוב אומר "והזה אל נוכח פני אהל מועד".

הכותל המזרחי של הר הבית היה גבוה מעט מעל עשרים אמה, שהרי היה בו שער שושן, וגובהו, כיתר השערים, עשרים אמה. אלא, שמפתן ההיכל היה גבוה הימנו, כי בסך הכל היתה קרקעית פתח ההיכל גבוהה מקרקעית הר הבית כ"ב אמות לפי הפירוט הבא: א. שתיים עשרה מדרגות היו כדי לעלות ממשטח הר הבית לעזרת נשים, וגובהה של כל מדריגה היה חצי אמה, ונמצא שמשטח עזרת הנשים היה גבוה ממשטח הר הבית שש אמות. ב. חמש עשרה מעלות היו לפני שער ניקנור שבו נכנסו לעזרת ישראל ונמצא ששטח עזרת ישראל גבוה בשבע וחצי אמות נעזרת הנשים. ג. שתיים וחצי אמות היתה עזרת הכהנים מוגבהת מעל עזרת ישראל [לקמן במשנה ו]. ד. ומהעזרה לפתח ההיכל היו שתיים עשרה מעלות, ונמצא שמפתן ההיכל גבוה מעזרת הכהנים שש אמות, ומחר הבית עשרים ושתיים אמות

$$[6+7.5+2.5+6=22].$$

משנה ה:

עזרת הנשים היתה: אורך מאה ושלשים אמה על רוחב מאה שלשים וחמש אמה.

וארבע לשכות היו בארבע מקצועותיה

וכן כל המעלות שהיו שם, בעזרה, היו עשויות במידת המעלות שבחיל: רום מעלה — חצי אמה, ושלחה — חצי אמה.

חוץ מהמעלות של אולם, שהיתה מידתן שונה, וכמו שיתבאר להלן בפרק שלישי.

וחילוק נוסף בין האולם לשאר המקומות: כל הפתחים והשערים שהיו שם, גבהן עשרים אמה, ורחבן עשר אמות, חוץ משל פתח אולם, שגובהו ארבעים, ורוחבו עשרים.

כל הפתחים שהיו שם היו להן דלתות, חוץ משל אולם, שהיתה פרוכת תלויה על הפתח.

כל השערים שהיו שם היו להן שקופות, משקוף עליון, העשוי מחמש אבנים, שתיים מוטות מכל צד, ואחת אמצעית זקופה.

חוץ משער טדי, שהיו שם מעליו שתי אבנים מוטות זו על גב זו באלכסון, כדי שיהיה סימן לטמאים לצאת דרכו.

כל השערים שהיו שם, בשעה שהעשירו — נשתנו להיות של זהב, חוץ משער ניקנור שהשאירו את דלתותיו להיות מנחושת ולא ציפום זהב, מפני שנעשה בהם נס לניקנור בשעה שהביאם ממצרים, והשאירום כמות שהן כזכר לנס.

ויש אומרים שלא ציפו אותן בזהב מפני שנחוששתן היה מצהיב — מזהיב בברק שלו יותר מזהב.

משנה ד:

כל הכתלים שהיו שם, בהר הבית, היו גבוהים, הרבה למעלה מעשרים אמה [שהרי השערים עצמם היו עשרים אמה]. חוץ